

Затверджую:
Директор коледжу
Юрій КОСМІНСЬКИЙ
Схвалено
педагогічною радою коледжу
Протокол №_5_від 18.03. 2026р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІТЬ У
ВСП «Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж
Уманського національного університету»

(зі змінами відповідно до Закону «Про академічну доброчесність», що
вступив у дію з 01.02.2026р).

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Академічна доброчесність – важлива передумова для справді якісної освіти. Її забезпечення – це завдання всіх учасників освітнього процесу.

1.1. Положення про академічну доброчесність у ВСП «Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж Уманського національного університету» розроблено відповідно Закону України «Про академічну доброчесність» та направлене на формування культури академічної доброчесності у ВСП «Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж Уманського національного університету» (далі - Коледж).

Положення передбачає:

- дотримання змісту академічної доброчесності через такі **базові** цінності, як чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість та рішучість (ст. 4 Закону «Про академічну доброчесність»);
- дотримання **принципів** академічної доброчесності, обов'язкових для всіх учасників освітнього процесу та вступників:
- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;
- відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;
- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;
- уникнення конфлікту інтересів;

- окреслення основних механізмів забезпечення академічної доброчесності в освітній та діяльності;
- визначення видів порушень академічної доброчесності, засад академічної відповідальності та основних видів санкцій за такі порушення;
- регулювання процедур реагування на порушення академічної доброчесності, з урахуванням особливостей відповідальності здобувачів освіти, адміністрації Коледжу, педагогічних працівників (ч.3ст.4 Закону «Про академічну доброчесність»).

Основним завданням Положення є сприяння:

- підвищенню довіри до результатів навчання здобувачів освіти;
- підвищенню якості освіти шляхом забезпечення самостійності виконання навчальних завдань, дотримання авторських прав та поваги до результатів інтелектуальної праці інших осіб;
- формуванню доброчесної поведінки здобувачів освіти та педагогічних працівників в освітній, професійній та суспільній діяльності.

Академічна доброчесність – це сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження освітньої діяльності. Суб'єктами академічної доброчесності в Коледжі є педагогічні працівники, здобувачі освіти і вступники.(ст..1 Закону України «Про академічну доброчесність»)

II. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

Коледж має визначену своїми внутрішніми актами систему забезпечення академічної доброчесності, що ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності і в освітній діяльності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Система забезпечення академічної доброчесності включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до написання, оприлюднення, виконання та оцінювання курсових робіт, звітів з практик, академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;
- порядок формування, повноваження та відповідальність уповноважених осіб;
- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу та порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень(ч.2-3,5ст.12 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Коледж оприлюднює на сайті Коледжу внутрішні документи, що визначають заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності. Заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності Коледжу у частині, що стосується здобувачів освіти, погоджуються органом студентського самоврядування здобувачів освіти.

Особлива роль у забезпеченні функціонування системи академічної доброчесності Коледжу покладається на заступника директора з навчальної роботи, навчальну частину та НМК ЗЯО. На ці структурні підрозділи покладається відповідальність за:

- організацію розроблення та оприлюднення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності на сайті Коледжу;
- забезпечення обов'язкового фіксування повідомлень про порушення академічної доброчесності;
- забезпечення належного розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, притягнення до відповідальності осіб, які порушили академічну доброчесність, документування прийнятих рішень, розміщення їх сайті Коледжу;
- систематичне проведення заходів серед здобувачів освіти з пропагування, підвищення обізнаності про принципи, правила академічної доброчесності Коледжу.

Здобувачі освіти, як учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;
- у разі використання під час написання курсових робіт, звітів практик, розробок, академічних творів, результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора (ст.7 Закону України «Про академічну доброчесність»);
- академічний твір, розробка здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір або розробку (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання (ст.8 Закону України «Про академічну доброчесність»).

III. ОЗНАКИ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

Порушення академічної доброчесності – це дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності(ст.17 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Ознаками порушення академічної доброчесності в Коледжі є:

1. обман – свідоме (навмисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;
2. несправедливість, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій:

- порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого ставлення до іншого учасника освітнього процесу;
 - упереджене оцінювання результатів академічної діяльності;
 - застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню вчиненого порушення академічної доброчесності;
 - надання або отримання незаслуженої переваги;
3. бездіяльність, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених внутрішніми актами, законодавством;
4. привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб) (ч.3 ст.17 Закону України «Про академічну доброчесність»);

Видами порушень академічної доброчесності є:

- відчуження авторства – це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором. Авторство вважається відчуженим з моменту оприлюднення академічного твору (його частини) під іменем особи, яка не є його (її) автором (ч.1 ст.23 Закону України «Про академічну доброчесність»);
- академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів) (ч.1 ст.24 Закону України «Про академічну доброчесність»);
- приписування авторства – це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні (ч.1 ст.25 Закону України «Про академічну доброчесність»);
- фальсифікація – це свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності (ч.1 ст.28 Закону України «Про академічну доброчесність»);
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом – це оприлюднення текстів, зображень, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього (ч.1 ст.29 Закону України «Про академічну доброчесність»);
- недоброчесне оцінювання – це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених внутрішніми документами Коледжу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності (ч.1 ст.30 Закону України «Про академічну доброчесність»);

-несамостійне виконання завдання – це виконання навчального завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб). Несамостійне виконання навчальних завдань може здійснюватися у формі списування, виконання завдання іншою особою чи в іншій формі (ч.1ст.31 Закону України «Про академічну доброчесність»);

- недозволена допомога – це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності (ч.1ст.32 Закону України «Про академічну доброчесність»);

- схиляння до порушення академічної доброчесності – це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності. Особа, яку схиляють до порушення академічної доброчесності, зобов'язана відмовитися від вчинення такого порушення та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня, повідомити про це уповноважений структурний підрозділ або уповноважену особу (ч.1-2ст.34 Закону України «Про академічну доброчесність»).

IV. ОСНОВНІ ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, вчиненого учасником освітнього процесу, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) уповноважений структурний підрозділ (уповноважену особу) або керівника Коледжу, які протягом трьох робочих днів приймають одне з таких рішень:

- про надсилання відповідного повідомлення до уповноваженого структурного підрозділу (уповноваженої особи);
- про призначення уповноваженої особи та надсилання до нього (неї) відповідного повідомлення;
- про притягнення особи до академічної та/або дисциплінарної відповідальності (ч.1ст.37 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені. В іншому випадку уповноважений структурний підрозділ (уповноважена особа) має право залишити повідомлення без розгляду (ч.2 ст.37 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Уповноважений структурний підрозділ (уповноважена особа) протягом 10 робочих днів з дня надходження повідомлення:

– ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою або про залишення повідомлення без розгляду і повідомляє про це заявника;

– надсилає/надає особі, стосовно якої надійшло повідомлення, його копію та не пізніше як за три робочі дні до дати розгляду інформує її про дату, час і місце розгляду повідомлення.

Розгляд повідомлення здійснюється в порядку, затвердженому педагогічною радою Коледжу з дотриманням принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності.

Порядок розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності визначає:

- процедуру ініціювання розгляду повідомлення;
- процедуру повідомлення особи, стосовно якої надійшло повідомлення, та заявника про початок розгляду повідомлення;
- етапи і строки розгляду повідомлення та прийняття рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності;
- процедуру залучення зовнішніх експертів, врегулювання конфлікту інтересів, забезпечення участі заінтересованих осіб у розгляді відповідного питання, дотримання прав осіб, які можуть зазнати негативних наслідків;
- процедуру прийняття рішення щодо притягнення особи до академічної відповідальності та/або застосування інших заходів реагування на порушення академічної доброчесності (ч.3-4 ст.37 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Рішення уповноваженого структурного підрозділу, ухвалене у встановленому порядку, набирає чинності з дня його оприлюднення, а в разі його оскарження – з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги.

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна відповідальність є заходом забезпечення академічної доброчесності, що полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених цим Положенням, законами у сфері освіти і науки. Особа притягається до академічної відповідальності виключно у разі встановлення факту вчинення нею порушення академічної доброчесності. Встановлення факту вчинення особою порушення академічної доброчесності та притягнення такої особи до академічної відповідальності здійснюються відповідно до процедур, визначених цим Положенням (ст.21 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює уповноважений структурний підрозділ або уповноважена особа. За дії (бездіяльність), які визначені як порушення академічної доброчесності, особа може бути притягнута також до інших

видів відповідальності (ч.2 ст.20 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Санкція за порушення академічної доброчесності – це визначений цим Положенням та Законом «Про фахову передвищу освіту» захід впливу на фізичну особу, яка вчинила порушення академічної доброчесності. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій (ч.1 ст.22 Закону України «Про академічну доброчесність»).

До таких санкцій відносяться:

- заборона претендувати на присвоєння кваліфікаційної категорії (педагогічного звання) на строк від одного до трьох років;
- позбавлення педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії.

До заходів у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності педагогічних працівників в Коледжі відносяться:

- догана;
- звільнення з Коледжу (ч.2-3 ст.22 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Нова редакція статті 26 Закону України «Про фахову передвищу освіту», яка набере чинності 31.07.2026 року, визначає, що за порушення академічної доброчесності до педагогічних працівників можуть бути застосовані такі додаткові види санкцій:

- 1.відсторонення від проведення процедур та заходів забезпечення якості освіти, вступних іспитів, олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру строком від одного до трьох років;
- 2.недопущення строком від одного до трьох років до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- 3.позбавлення будь-яких видів заохочень (заохочувальних виплат, нагород тощо) протягом одного року.

Санкціями до здобувача освіти в Коледжі є:

1. виховні заходи реагування:
 - відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності;
 - усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
 - письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
2. заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:
 - повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньо-професійної програми;
 - повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним замовленням;
- позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
 - відрахування здобувача фахової передвищої освіти (крім осіб, які одночасно здобувають повну загальну середню освіту, та осіб з особливими освітніми потребами) (ч.4 ст.22 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Використані джерела:

1. Закон України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX від 18.12.2025, набрав чинності з 01.02.2026р.